अध्याय दुसरा प्रारंभ

श्रीगणेशायनमः ।। जयजय अज अजिता सर्वेश्वरा । हे चंद्रभागातटविहारा । पूर्णब्रह्मा रुक्मिणीवरा। दीनबंधो पाहि माम् ।। १ ।। तुझ्या वशिल्यावांचून। अवघेच देवा आहे शीण । कुडीमाजीं नसल्या प्राण । कोण विचारी मढ्यातें ।। २ ।। सरोवराची दिव्य शोभा । तोयामुळें पद्मनाभा । रसभरीत आंतला गाभा । टरफलातें महत्त्व आणी ।। ३ ।। तुझी कृपा त्याच परी । शरणांगताते समर्थ करी । पाप ताप दैन्य वारी । हेंच आहे मागणें ।। ४ ।। मागले अध्यायी झालें कथन । समर्थ गेले निघून । तेणें बंकटलाला लागून । हुरहूर वाटूं लागली ।।५।। गोड न लागे अन्नपाणी । समर्थांचा ध्यास मनीं । न हाले दृष्टिपासोनी । गजाननाचे रूप तें ।। ६ ।। जिकडे पहावे तिकडे भास । होवो लागला त्यांचा खास । याचें नांव श्रोते ध्यास। उग्या नसती पोरचेष्टा ।। ७ ।। चुकलेल्या धेनूची । वत्स शुद्धि करी साची । तैसी बंकटलालाची । स्थिती झाली विबुध हो ।। ८ ।। हें हितगुज सांगावया । जागा नव्हती कोठें तया । वडिलांपासीं बोलावया । छाती त्याची होईना ।। ९ ।। ऐशा रीति चित्ती भलें । विचाराचें काहूर झालें । शेगांव अवघें धुंडाळिलें। परी न पत्ता लागला ।।१०।। घरीं येतां वडील पुसती । भवानीराम सन्मती । बाळा तुझी आज वृत्ती । कां रे झाली चंचळ ।। ११ ।। चित्तीं उत्साह दिसेना। वदनीं दिसे म्लानपणा। ऐशा असह्य यातना । होती कशाच्या सांग मज ! ।। १२।। तूं पोऱ्या तरणा ज्वान । नाहीं कशाची तुला वाण। ऐसें साच असोन । चिंतातूर दिसतोसी ।।१३।। किंवा शरीरीं कांही व्याधी । होतसे ती सांग आधीं। चोरून पुत्र ठेवी न कधीं। गोष्ट कोणती पित्याला ।। १४ ।। कांही तरी सांगून । केलें पित्याचें समाधान। पुन्हा शोधाकारण । फिरूं लागला शेगांवीं ।।१५।। बंकटलालाचे शेजारीं । एक होते सदाचारीं । घरीं होती जमेदारी । परी अभिमान नसे त्याचा ।। १६ ।। ते देशमुख रामाजीपंत। वयानें वृद्ध अत्यंत । बंकटलालाने इत्थंभूत । हकीकत त्यांना निवेदिली ।।१७।। ते बोलले बंकटलाला। तुझा वृत्तान्त मी ऐकिला । तूं जो पुरुष कथिसी मला। तो योगी असावा कोणीतरी।। १८ ।। योग्यावांचुनी ऐशा क्रिया । मिळती न कोठें पाहावया । पूर्वसुकृता वांचोनिया। होणें न दर्शन अशांचें ।। १९ ।। तूं घेतलें दर्शन । जन्म तुझा धन्य धन्य । भेटता ते तुजलागून ।

ने मलाही दर्शना ।। २० ।। ऐशा स्थितीत दिवस चार । गेले निघून साचार। बंकटलालासी तीळभर। विसर न पडे तयाचा ।। २१ ।। गोविंदबुवा[१] टाकळीकर। होते एक कीर्तनकार । ज्यांच्या कीर्तनीं शारंगधर । प्रसन्नचित्त होतसे ।। २२ ।। लौकिक यांचा वऱ्हाडांत। होता मोठ्या प्रमाणांत। ते आले फिरत फिरत । कीर्तन कराया शेगांवी ।।२३।। शंकराच्या मंदिरीं । झाली कीर्तनाची तयारी। धांवो लागल्या नरनारी । कीर्तन ऐकायाकारणें ।। २४ ।। बंकटलालही तेथें आला । कीर्तन श्रवणासाठी भला । मध्ये शिंपी भेटला । पितांबर नाम ज्याचें ।। २५ ।। हा शिंपी पितांबर । भोळा भाविक होता फार। त्यासी समर्थांचा समाचार । बंकटलालें कथन केला ।। २६ ।। दोघे कीर्तना चालले । तों अवचित समर्थ पाहिले । मागल्या बाजूस बसलेले। फरसावरी तेधवां ।। २७ ।। मग कशाचें कीर्तन। गेलें उभयतां धांवून। जेवीं द्रव्य - घटातें पाहून । कृपण जाय हपापोनी ।। २८ ।। वा चातकाते स्वातिघन । वा मोरासी मेघदर्शन। किंवा तो रोहिणीरमण। चकोर पाहाता आनंदें ।।२९।। तैसें उभयतांसी झालें। दूर उभे राहिले। विनयानें बोलू लागले । कांही आणूं का खावया? ।। ३० ।। महाराज बोलले त्यावरी । तुला गरज असेल जरी । आण झुणका भाकरी । माळणीच्या सदनातून।। ३१ ।। बंकटलाले सत्वरीं । चून[२] अर्धी भाकरी । आणोन ठेविली हातावरी । तया योगेश्वराच्या ।।३२।। चून भाकरी खात खात । वदले पितांबरासी समर्थ । जा जावोनी ओढ्याप्रत। तुंबा भरोनी आण पाणी ।।३३।। पितांबर बोले गुरुराया। ओढ्यास पाणी अल्प सदया । पाण्यात तुंबा बुडावया । मुळीं नाहीं अवसर ।।३४।। इतुकें असुन तें पाणी । खराब केलें गुरांनी । तेवीं जाणाऱ्या येणाऱ्यांनीं । नाहीं पिण्याच्या योग्य तें ।।३५।। मर्जी असल्या दुसरीकडून। पाणी आणितो तुंबा भरून । तैं बोलले गजानन। दुसरें पाणी आम्हां नको।।३६।। नाल्याचेच आण पाणी । आंत तुंबा बुडवोनी । उगीच ओंजळी - ओंजळींनीं। तुंब्यात पाणी भरूं नको ।।३७।। तुंबा घेऊन पितांबर । तात्काळ गेला नाल्यावर। तुंबा भरेल ऐसे नीर। कोठें न त्यानें पाहिलें।।३८।। तळवे पदाचे भिजतील। इतुकेंच तेथें होते जल । करून हातांची ओंजळ । तुंब्यात पाणी भरणें नसे ।।३९।। ऐसी झाली आड विहीर । चिंतावला पितांबर। हिय्या करून अखेर । तुंबें स्पर्श केला जला ।।४०।। तो ऐसें झाले अघटित। तुंबा ठेवावा जेथ जेथ । तो बुडे तेथ तेथ । खळगा पडून ओढ्याला ।।४१।। नाल्याचें घाण जीवन। तुंब्यांत स्फटिकासमान। आलें तैंसें पाहोन । शिंपी चित्तीं चकित झाला ।।४२।।

१. बार्शी टाकळी (अकोला) २. पिठले

तो म्हणे ही ऐसी स्थिती । कीं आज झाली निश्चिती । ती योगेश्वराची साच शक्ति । संशय येथें धरणें नको ।। ४३ ।। तुंबा आणून ठेविला । योगेश्वराचे सान्निध्याला । त्याचा समर्थे स्वीकार केला । झुणकाभाकर सेविल्यावर ।। ४४ ।। बंकटलालासी सुपारी । मागते झाले साक्षात्कारी । अरे माळीणीच्या भाकरीवरी । माझी सेवा करतोस कां? ।।४५ ।। काढ सुपारी खिशातून । फोडोन देई मजकारण । तें ऐकतां समाधान । बंकटलालास झालें बहु ।।४६।। सुपारीच्या बरोबरी । दोन पैसे हातावरी । ठेवितां झाला व्याघ्रांबरी । दुदंडी तांब्याचे ।। ४७ ।। खडकु दुदंडी व्याघ्रांबरी । ही मुसलमानी नाणी सारी । चालत होती व्यवहारीं । तया वऱ्हाड प्रांतात ।। ४८ ।। पैशाप्रती पाहून । महाराज बोलले हांसोन । काय व्यापारी समजून । मजला तूं हें अर्पिसी ? ।। ४९ ।। हें नाणें तुमचें व्यवहारी । मला न त्याची जरुरी । भावभक्ति नाण्यावरी । संतुष्ट मी रहातसे ।।५०।। तें तुझ्याजवळ होतें । म्हणून भेटलो पुन्हां तूं तें । याचा विचार चित्तातें । करी म्हणजे कळेल ।। ५१ ।। जा आतां कीर्तन । दोघे जाऊन करा श्रवण । मी लिंबापाशीं बैसोन । कथा त्याची ऐकतो ।। ५२ ।। दोघे कीर्तनाप्रती आले । महाराज लिंबापाशीं बैसले । गोविंदबुवाचें सुरू झालें । आरंभीचें निरूपण ।। ५३ ।। निरूपणासी भागवताचा । घेतला होता एक साचा । श्लोक एकादश स्कंधाचा । हंसगीतामधील ।। ५४ ।। बुवांनी पूर्वार्धा विशद केलें । त्याचा उत्तरार्ध समर्थ वदले । तें ऐकोन घोटाळले । गोविंदबुवा मनांत ।। ५५ ।। हा उत्तरार्ध वदणारा । पुरुष अधिकारी दिसतो खरा । जा त्या घेऊन मंदिरा । या हो कीर्तन श्रवणास ।। ५६ ।। बंकटलाल पितांबर । आणिक मंडळी निघाली इतर । समर्थासी साचार । कीर्तनासी आणावया ।।५७।। केली विनंती अवघ्यानीं । श्रोते अती विनयानीं । परी बसल्या जागेपासोनी । मुळीं न महाराज हलले हो ।। ५८ ।। गोविंदबुवा अखेर । येवोन जोडीते झाले कर । कृपा करावी एक वार । चला शिवाच्या मंदिरीं ।।५९।। तुम्ही साक्षात् शंकर । बरें न बसणें बाहेर । धन्यावांचून मंदिर । शून्य साच समर्था ।। ६० ।। पूर्वजन्मीचें पुण्य भलें । माझें आज उदेलें । म्हणून हे दृष्टी पडले । साक्षात् चरण शिवाचे ।। ६१ ।। कीर्तनाची फलप्राप्ती । झाली आज मजप्रती । वेळ न करा गुरुमूर्ती । चला मंदिरीं माझ्यासवें ।। ६२ ।। ऐसें गोविंदबुवा बोलतां । समर्थ वदले तत्त्वतां । ठेवी एकवाक्यता । भाषणीं गोविंदा लवमात्र ।। ६३ ।। तूं इतक्यांत प्रतिपादिलें । अवघें ईश्वरें व्यापिलें । आंत बाहेर कांहीं न उरलें । मग हा ऐसा हट्ट कां ? ।। ६४ ।। जें जें जयानें सांगावें । तें तें त्यानें आचरावें । शब्दच्छलासीं न करावें ।

साधकानें केव्हांही ! ।। ६५ ।। भागवताचा श्लोक सांगसी । आणि त्याच्या विरुद्ध वागसी । कथेकऱ्याची रीत ऐसी । बरवी नव्हे गोविंदा ।। ६६ ।। पोटभऱ्या कथेकरी । तूं न व्हावे भूमीवरी । जा कीर्तन समाप्त करी । मी येथून ऐकतों ।।६७।। बुवा कीर्तनीं परत आले । गर्जोन अवघ्या बोलिले । तुमच्या शेगांवी अमोल आलें । रत्न हे त्या सांभाळा ।। ६८ ।। हें न शेगांव राहिलें । पंढरपूर खचीत झालें । चालते बोलते येथ आले । साक्षात् हे पांडुरंग ।। ६९ ।। यांची तरतूद ठेवावी । सेवा यांची करावी । यांची आज्ञा मानावी । वेदवाक्यापरी हो ।। ७० ।। तरीच तुमचें कल्याण । होईल निःसंशय करून । अनायासें हें निधान । जोडले त्या दवडूं नका ।। ७१ ।। कीर्तन अवघें सांग झालें । लोक आपुल्या घरां गेले । बंकटलाल घरी आले । चित्तीं हर्ष माईना ।।७२।। आपुल्या सन्माननीय पित्यासी । हकीकत कथिली प्रेमेसी । बाबा आपुल्या घरासी । गजानन आणा हो ! ।। ७३ ।। पुत्रानें जें कथन केलें । ते भवानीरामें ऐकिलें । आणि प्रेमें ऐसें वदले । तूंच ये त्या घेऊन ।। ७४ ।। पित्याची मिळाली संमती । बंकटलाल हर्षे अती । म्हणें कधी भेटेल गुरुमूर्ती । मजला सदनीं आणावया ।। ७५ ।। पुढें माणिक चौकांत । चौथे दिवशी सद्गुरुनाथ । भेटले बंकटलालाप्रत ।अस्तमानाचें समयाला ।। ७६ ।। दिनपति अस्ता गेला । इकडे बोध सूर्य उदेला । माणिक चौक प्राचीला । बंकटलालाच्या भाग्यानें ।।७७।। गुराखी घेऊन धेनूंस । येऊं लागले ग्रामास । समर्थांच्या आसपास । गाई जमूं लागल्या ।।७८।। त्या वाटले नंदसुत । आला येथें साक्षात् । वृक्षावरी करितात । पक्षी किलकिलाट आनंदे ।। ७९ ।। दिवाबत्तीची तयारी । दुकानदार करिती खरी । अशा वेळीं आला घरीं । घेऊन बंकट महाराजा ।। ८० ।। पित्यानें मूर्ति पाहतां क्षणीं । अति आनंद झाला मनीं । नमन साष्टांग केलें चरणीं । पाटावरीं बैसविलें ।। ८१ ।। आणि विनविलें जोडोन हात । कांही भोजन करा येथ । तुम्ही साक्षात् पार्वतीकांत । प्रदोष वेळीं आला या ।। ८२ ।। शिव आराधन प्रदोषकालीं । घडेल तो भाग्यशाली । ऐशी आहे ऐकिली । स्कंदपुराणी गोष्ट म्यां ।। ८३ ।। ऐसें म्हणोनि आणिलें । बिल्वपत्र तात्काळ भले । समर्थांच्या ठेविलें । परमभक्तीनें मस्तकीं ।। ८४ ।। करा येथें भोजन । ऐसे गेलों बोलून । परी स्वयंपाकाकारण । अवधी आहे कांहीसा ।।८५।। स्वयंपाक होईपर्यंत । हे न थांबले जरी येथ । तरी प्रदोषकालीं पार्वतीकांत । गेला उपासी घरांतूनी ।। ८६।। त्यास करूं कैसी तोड । ऐसें संकट पडलें जड । जनसमुदाय प्रचंड । जमला मौज पाहावया ।। ८७ ।। विचार केला अखेरीं । दुपारच्या पुऱ्या आहेत घरीं । त्याच ठेवोन तबकांतरी । पुढें

ठेवूं समर्थांच्या ।। ८८ ।। ते अवघेच जाणती । कपट नाहीं माझ्या चित्तीं । भावें भेटतो उमापती । ऐसा आहे सिद्धान्त ।। ८९ ।। मी शिळें आवर्जून । यांस घालीत नाहीं अन्न । शिवाय पक्क्या रसोईकारण । शिळें म्हणणें उचित नसे ।। ९० ।। चिंतिल्याप्रमाणें तयारी । तात्काळ त्यानें केली खरी । आणून ठेविलें समोरी । तबक एक समर्थांच्या ।।९१।। पुऱ्या बदाम खारका । केळीं मोसंबी मुळे देखा । भालाप्रती लाविला बुक्का । कंठी घातिला पुष्पहार ।। ९२ ।। गुरुमूर्ति प्रसन्न चित्तें । अवघें झाले सेविते । जें जें पडेल पात्रातें । तें तें खातीं भराभर ।।९३।। उदरीं सुमारें तीन शेर । अन्न साठविलें साचार । तेथेंच राहिलें रात्रभर । श्रीगजानन महाराज ।। ९४ ।। बंकटलालें दुसरें दिवशी । मंगलस्नान समर्थांसी । घातलें असे अतिहर्षी । तो न थाट वर्णवें ।। ९५ ।। घागरी सुमारे शंभर । उष्णोदकाच्या साचार । पाणी घालती नारीनर । मन मानेल ऐशा रीतीं ।।९६।। कुणी शिकेकाई लाविती । कुणी साबण घेऊनी हातीं । समर्थांचे घासीती । पदकमळ आवडीनें ।।९७।। कोणी दवना कोणी हीना । कोणी चमेली तेल जाणा । कोणी बेलियाच्या मर्दना । करूं लागले निजहस्तें ।।९८।। अंगराग नानापरी । त्यांचे वर्णन कोण करी । बंकटलालाचिया घरीं । उणे नव्हतें कशाचें तें ।। ९९ ।। स्नानविधी संपला । पितांबर तो नेसविला । अति सन्मानें बैसविला । योगीराज गादीवरी ।। १०० ।। भाली गंध केशरी । गळ्यांत हार नानापरी । कोणी तुळशीमंजरी । वाहूं लागले शिरावर ।। १ ।। नैवेद्य नानापरीचे । झाले समर्थार्पण साचे । भाग्य त्या बंकटलालाचें । खचित आलें उदयाला ।। २ ।। तें बंकटलालाचें घर । झालें द्वारका साचार । तया दिनीं सोमवार । वार शिवाचा होता हो ।।३।। अवघ्या मंडळींनी आपुले । मनोरथ ते पूर्ण केले । एक मात्र त्यातून उरले । इच्छाराम शेटजी ।।४।। हा चुलत बंधु बंकटाचा । होता भाविक मनाचा । भक्त असे शंकराचा । त्यासी ऐसें वाटले ।। ५ ।। आज आहे सोमवार । मसी उपास साचार । घरां प्रत्यक्ष शंकर । चालते बोलते आलेच कीं ।। ६ ।। त्यांची पूजा अस्तमानीं । यथासांग करोनि । करूं पारणा ऐसी मनीं । इच्छा त्यानें धरली असे ।। ७ ।। तों झाला अस्तमान । मावळलासे नारायण । इच्छारामें केलें स्नान । प्रदोष वेळा लक्षुनी ।। ८ ।। पूजासाहित्य घेऊन । साधु जे कां गजानन । त्यांचें केलें पूजन । परम प्रेमें करोनि ।।९।। आणि विनंती केली वरी । झालें आहे दुपारीं । आपुलें ते भोजन जरी । परी आत्तां कांहीं खावें ।। ११० ।। आपण जेवल्यावांचून । मी नाहीं घेणार अन्न । आहे मजला उपोषण । सोमवारचें

गुरुराया ! ।। ११ ।। अवघ्या भक्तांचा हेत पुरला । माझा मात्र राहिला । तो पाहिजे पुरविला । तुम्ही कृपा करून ।। १२ ।। जन कुतूहल दृष्टींनी । पाहूं लागले तया स्थानी । इच्छाराम तो घेवोनी । नैवेद्य आला परातींत ।। १३ ।। आंबेमोहर तांदळाचा । दोन मुदी भात साचा । नानाविध पक्वान्नांचा । थाट केला तयानें ।। १४ ।। जिलबी राघवदास मोतीचूर । करंज्या अनारसे घीवर । शाखांचे नाना प्रकार । वर्णन करावे कोठवरी ? ।। १५ ।। अगणित चटण्या कोशिंबिरी । वाडगा दह्याचा शेजारीं । तुपाची ती वाटी खरी । ओदनाच्या सव्य भागा ।। १६ ।। चार मनुष्यांचे अन्न । ऐसा नैवेद्य परिपूर्ण । समर्थांपुढें आणून । ठेवला इच्छारामानें ।। १७ ।। पाहोन त्या नैवेद्यासी । महाराज बोलले आपणासी । खातो खातो अहर्निशीं । ऐसें बोलसी गणप्या ।। १८ ।। खा हें आतां अवघें अन्न । अघोऱ्या न करी अवमान । पाहों आलें अवघे जन । तुझ्या अघोर वृत्तीला ।। १९ ।। महाराज भोजना बैसलें । अन्न अवघें पार केलें । पात्रीं न काहीं ठेंविलें । मीठ लिंबू तेही पाहा ।। १२० ।। आग्रहाचा प्रकार । काय होतो अखेर । हें दावण्या साचार । कौतुक केलें गुरुवरें ।।२१।। खणाणून उलटी झाली । खाल्ल्या अन्नाची ती भली । ऐसीच गोष्ट होती केली । श्रीरामदासें एकदां ।। २२ ।। खिरीची झाली वासना । रामदासाचीया मना । तिची खोड मोडण्या जाणा । आकंठ खीर प्याले की ।। २३ ।। उलटी होतां परत । ती भक्षूं लागले सद्‌गुरुनाथ । श्रीरामदासस्वामी समर्थ । वासनेसी जिंकावया ।।२४।। तैसें लोकाग्रहाला । घालावयासी शीघ्र आळा । हा उलटीचा प्रकार केला । अंगीं बळ असूनिया ।। २५ ।। सत्पुरुषाचें आचरण । पुढील पिढीला साधन । होतें कराया संरक्षण । निसर्गाच्या धर्माचें ।। २६ ।। तेंच समर्थें येथें केलें । लोकांलागीं सुचविलें । आग्रह करणें न चांगलें । तो विपरीत फळ देई ।।२७ ।। असो उलटी झाल्यावरी । जागा केली साफ सारी । नेवोन बैसविले पहिल्या परी । स्नान घालोन महाराजा ।। २८ ।। नरनारी दर्शनें घेती । महाराजांची आनंदवृत्ती । तो भजन करण्याप्रती । दिंड्या आल्या दोन तेथें ।। २९ ।। आवाज ज्यांचे सुस्वर । खडे पहाडी मनोहर । विठ्ठलाचा नामगजर । करूं लागलें आवडीनें ।। १३० ।। इकडे महाराज आसनीं । होते ते वदले वदनीं । भजनाचिया मिषांनीं । ''गणगण गणांत बोतें'' ।। ३१ ।। हेंच सर्वदा त्यांचें भजन । करिती टिचक्या वाजवून । ऐसा झाला आनंद जाण । रात्रभरीं ते ठायां ।।३२।। ''गण गण'' हें त्यांचें भजन । हमेशा चाले म्हणून । लोकांनीं दिलें अभिधान । गजानन हें तयाला ।। ३३ ।। जो स्वयंमेव ब्रह्म झाला । नांवरूप कोठून त्याला ? । नामारूपांचा गलबला । प्रकृतीच्या आश्रयास

।। ३४ ।। अस्ति–भाति–प्रिया ठायीं । योगेश्वर निमग्न राही । त्या आनंदा न वर्णवे कांहीं । त्याची उपमा त्यालाच असे ।। ३५ ।। आषाढीसी पंढरपूर । वा सिंहस्थीं गोदातीर । वा कुंभमेळ्यांसीं साचार । गर्दी होते हरिद्वारीं ।। ३६ ।। त्यापरी शेगांवांत । बंकटलालाच्या घरांत । लांबलांबून असंख्यात । जन येती दर्शना ।। ३७ ।। स्वामी समर्थ गजानन । हेच विठ्ठल नारायण । निश्चय विटेस ठेवून । पाय उभे राहिलें ।। ३८ ।। त्यांचें वचन गोदातीर । आनंद हा हरिद्वार । गजबजलें शेगांव नगर । सदन राऊळ बंकटाचें ।। ३९ ।। जो ब्रह्मपदा पोंचला । जात कोठून उरली त्याला ? । सूर्याचिया प्रकाशाला । अवघेंच आहे सारखें ।। १४० ।। नित्य यात्रा नवी येई । समाराधना होती पाही । त्यांतें वाणितां शेषही । थकून जाईल निःसंशय ।।४१।। तेथें माझा पाड कोण । मी कीटकासमान । अवघें वदे गजानन । निमित्त करून माझ्या मुखा ।। ४२ ।। समर्थांची दिनचर्या । सांगतों थोडी या ठायां । अगाध त्यांचें चरित्र गाया । मज पामरा मती नसे ।। ४३ ।। कधीं करावें मंगलस्नान । कधीं हाळात जाऊन । कधीं कधीं प्राशन । करावें गढूळ जलाचें ।। ४४ ।। त्यांच्या दिनचर्येचा । नियम नव्हता एक साचा । प्रकार वायूच्या गतीचा । न ये ठरवितां कोणासी ।। ४५ ।। चिलमीवरी प्रेम भारी । ती लागे वरच्यावरी । नव्हती आसक्ति तिच्यावरी । तें केवळ कौतुक ।। ४६ ।। असो आतां पुढीलाध्याया । भाव ठेवा ऐकावया । आली पर्वणी साधावया । वेळ करूं नका हो ! ।। ४७ ।। हें श्रीगजाननचरित्र । आदर्श होवो भाविकांप्रत । हेंच विनवी जोडोन हात । दासगणू ईशातें ।। १४८ ।। श्रीहरिहरार्पणमस्तु ।। शुभं भवतु ।। ।। इति द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।।

।। इति श्रीगजाननविजय ग्रंथस्य द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।।